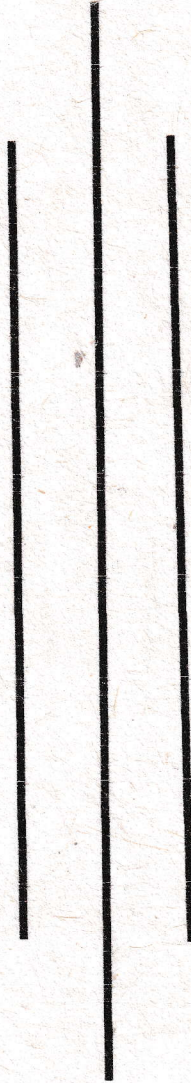

सिलीचोड गाउँपालिका
२०८२/०८३
प्रमाणित

सिलीचोड गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री देविता राईज्युले पेश गर्नु भएको बजेट बक्तव्य

आ.व.२०८२/०८३

सिलीचोड गाउँपालिकाको आ.व. २०८२/०८३ को बजेट बक्तव्य

सिलीचोड गाउँपालिका
२०८२/०८३
प्रमाणित

सभामा प्रस्तुत मिति: २०८२।०३।१०

सभामा स्विकृत मिति २०८२।०३।३१

सम्मानित गाउँसभाका अध्यक्ष महोदय,
गाउँसभा सदस्य ज्यूहरु ।

यस गरिमामय गाउँसभाको १७ औं अधिवेशनमा सिलीचोड गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले आगामि आ.व. २०८२/०८३ को बजेट प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएकी छु ।

यस अवसरमा लोकतन्त्र प्राप्ति तथा गणतन्त्र स्थापनाका लागि बिभिन्न काल खण्डमा भएका राजनैतिक आन्दोलनका क्रममा जिवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु ।

गाउँपालिकाको सर्वाङ्गिण बिकासमा देखिएका समस्या एवं चुनौतीलाई यसै बजेट मार्फत संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा अन्य संघ संस्थाहरुको समन्वय, सहकार्यमा संवोधन गर्नु पर्ने आवश्यक ठानेकी छु ।

गाउँपालिकाको सबल अर्थतन्त्र निर्माण गरि भौतिक पुर्वाधार मैत्री आगामी आर्थिक वर्षको बजेट निर्देशित गरिएको छ । गाउँपालिकाको बिकास र समृद्धिको चाहनालाई सम्बोधन गर्ने तथा सिमान्तकृत तथा पछाडि पारिएका वर्ग, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदायलाई आर्थिक लाभको पहुँचमा पुर्याउनका साथै भुगोल सुहाउदो बजेट तथा कार्यक्रम लक्षित गरिएको छ ।

आगामी बजेट गाउँपालिकाको समृद्धि, सुशासन र सामाजिक न्याय कायम गर्न लक्षित हुनेछ । प्रतिस्पर्धी क्षमता तथा तुलनात्मक लाभ, उच्च लाभ भएका क्षेत्रको प्रबर्धन गर्ने, युवाहरुलाई आफ्नै क्षेत्रमा आर्थिक गतिबिधीमा आवद्ध हुन अभिप्रेरित गर्ने, उद्यमशिलता बिकास गरि गरिवी न्यूनीकरण गर्ने, सार्वजनिक सम्पतीको जगेर्ना गर्ने, श्रोत साधनको प्रभावकारी एवं परिमाणमुखी परिचालन गर्ने दिशामा बजेट उन्मुख रहेको छ ।

बजेट तर्जुमा गर्दा नेपालको संबिधान, हाल सालै निर्माण गरिएको आवधिक योजना, मध्यमकालिन खर्च संरचना, दिगो बिकास लक्ष्य, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, गाउँपालिका भित्र रहेका स्थानीय टोल टोल बाट संकलित माग तथा सम्पूर्ण स्थानीयहरुको माग तथा आपेक्षा, राजनैतिक दलहरुको प्रमुख तथा प्रतिनिधीरू, बुद्धिजिवीहरु, संघ संस्था, समाज सेवी, सञ्चार कर्मी तथा बुद्धिजिवीहरुको राय सुझावको आधारमा बनाईएको छ ।

आगामि आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा सिलीचोडवासीहरुको आपेक्षलाई संबोधन गर्ने र बिगतमा देखिएका समस्याहरुलाई हटाई जनतामा आशा भरोशाको संचारलाई ब्यवस्थित गर्ने, राजनैतिक दल, कर्मचारी प्रशासन, संघ संस्था, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज, बिकास साझेदार, सञ्चार जगत र आमनागरिकहरुको सहयोग र ऐक्यवद्वताबाट बिद्यमान चुनौती सामना गर्दै बजेटले लिएको लक्ष्य हासिल गर्न सकिने विश्वास लिईएको छ ।

आन्तरिक आय कम हुनका कारण प्रसस्त मात्रमा लगानी गर्न सकिएको छैन, आन्तरिक आय बृद्धि गर्न राजस्व सुधारका लागि करको दायरा बिस्तार गरि राजस्व परिचालन गर्नु पर्ने आवश्यकता रहेको महशुस गरिएको छ ।

सभा अध्यक्ष ज्यू

संक्षेपमा यस पालिकाको संभावना र चुनौती:

[Signature]

Signature

संभावना: हाम्रो गाउँगाउँपालिका प्राकृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण छ । यहाँको खोलानालाको सहि सदुपयोगबाट उर्जाबिकास, जडिबुटी, अल्लो, रुद्राक्ष, अलैची, चिराईतो जस्ता उच्च मुल्य भएका वस्तु, आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटन प्रबर्धन साथै फलफुल तथा निर्यात मुखी खेतीले यस पालिकालाई समृद्ध तथा सुखी सिलीचोड बनाउन सक्छौ ।

चुनौती: धेरै छरिएर बनेको भौगोलिक बिकटता, भौतिक पुर्वाधारको कमि, दक्ष जनशक्तिको पलायन, उत्पादनशिल भुमिको कमि, प्राकृतिक बिपती ब्यवस्थापन गर्न चुनौती रहनु, शासकीय क्षमता अभिवृद्धि तथा सुशासन सुव्यस्थित गर्नु जल्दो बल्दो जनताको आम आपेक्ष सम्बोधन गर्नु मुख्य चुनौतीको रुपमा रहेको भने यिनै चुनौतीहरूलाई दृढताका साथ सामाना तथा व्यवस्थापन गर्नको बिकल्प छैन । आम नागरिकहरूको सुरक्षा, आवश्यकताको सम्बोधन गर्ने प्रयत्न गर्दै जाने प्रतिबद्धताका साथ सबै नागरिकहरूको साथ सहयोगको आपेक्ष राख्दछु ।

बजेटका लक्ष्य तथा उदेश्य:

उल्लेखित चुनौतीको सामना गर्दै प्राप्त अवसरलाई सहि सदुपयोग गरि समृद्ध सिलीचोड निर्माणमा मैले देहायका मुख्य शिर्षकहरूलाई आधारमा बजेट प्राथमिकतामा राखी लक्ष्य र उदेश्यको रुपमा राखेको छु ।

- भुगोल सुहाउदो गुणस्तरीय भौतिक योजना निर्माण गर्ने ।
- गुणस्तरीय शिक्षा तथा स्वास्थ्य प्रदान गर्ने ।
- दिगो, समावेशी उच्च आर्थिक बृद्धि गर्ने ।
- रोजगार सिर्जना गरि जिवनस्तर सुधार ल्याउने ।
- गाउँपालिका द्वारा प्रदान गर्ने सेवामा आमनागरिकहरूको पहुँच बृद्धि गर्ने ।
- स्वाच्छ हराभरा पालिकाको निर्माण गर्ने ।
- कृषिमा आधुनिकीकरण गरी कृषकको जिवन सुधार ल्याउने ।

बजेटका मुख्य प्राथमिकता

- भौतिक पुर्वाधारमा लगानी ।
- स्वास्थ्य तथा शिक्षामा लगानी ।
- सार्वजनिक प्रशासन र सेवा प्रवाहमा सुधार ।
- कृषि आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण ।
- सामाजिक सुरक्षा ।
- लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण ।

सभाध्यक्ष महोदय,

सम्मानित सभाका सदस्यज्यूहरू ।

अब यिनै चुनौती, संभावना र उदेश्यको सेरोफेरोको सिलीचोड गाउँपालिकाले गाउँसभाको १७ औँ अधिवेशन मार्फत रु. ४४ करोड ८० लाख ९४ हजार ६० रुपैयाको बजेट संक्षेपमा प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

Signature

१ तर्फ

विवरण	रकम	कैफियत
संघ	समपुरक	१३९०००००
	सशर्त अनुदान चालु	१५६४०००००
	सशर्त अनुदान पुँजी	१०००००००
	समानिकरण अनुदान	१०१२०००००
	राजश्व वाँडफाँड	९५८७२७६३
	विशेष अनुदान	६८००००००
प्रदेश	समानिकरण अनुदान	९००००००
	सवारी साधन करको वाँडफाँड	७४३४०००
	समपुरक	१६००००००
	सशर्त अनुदान पुँजी	७५००००
	सशर्त अनुदान चालु	२६५०००
आन्तरिक श्रोत	अधिल्लो आ. व. को अल्या	२७९७२२९७
	राजश्व अनुमान	२५०००००
जम्मा अनुमानित आय		४४८०९४०६०
		४४ करोड ८० लाख ९४ हजार ६० रुपैया

व्यय तर्फ

सशर्त/ समपुरक/विशेष अनुदान बजेट

संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त सशर्त समपुरक/विशेष अनुदान रकम बजेट सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रम संघीय तथा प्रदेश सरकारको ऐन, नियमावली, निर्देशिका तथा कार्यविधि को परिधी भित्र रही कार्यन्वय गरिने छ।

व्यय शिर्षक	रकम
समपुरक अनुदान संघ	१३९०००००
सशर्त अनुदान चालु संघ	१५६४०००००
सशर्त अनुदान पुँजी संघ	१०००००००
विशेष अनुदान संघ	६८०००००
सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता बिकास	६९६३६०००
लैंगि तथा क्षमता बिकास	१०२७००००
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या	१६८५५३८९
बैकल्पिक चिकित्सा तथा आयुर्वेद	५०००००
शिक्षा मानव संशाधन	२००२०१००

Signature

खेलकुद बिकास	१८०००००
कृषि सेवा	४४३९२५२
पशु सेवा	३३३५०००
गरिवी निवारण तथा सहकारी	४०००००
पर्यटन बिकास	२४५००००
उद्यम बिकास	१२०००००
वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	२३०००००
अपांगता रोक थाम तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम	९०७०००
भौतिक पुर्वाधार बिकास	१०९८६६३२७
सम्पुरक प्रदेश	१६००००००
सशर्त अनुदान पुँजी प्रदेश	७५००००
सशर्त अनुदान चालु प्रदेश	२६५०००
जम्मा व्यय	४४८०९४०६०

अव म आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा संघीय सरकार, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बित्तिय समानिकरण र राजश्व वाँडफाँड तथा गाउँपालिकाले उठाउन सक्ने राजश्वबाट प्राप्त अनुमानित रकमबाट गाउँपालिकाले आ.व. २०८२/०८३ को लागि बिनियोजन गरेको मुख्य मुख्य क्षेत्रगत योजना, कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु ।

आर्थिक बिकास:

कृषि बिकास तथा कृषि प्रबर्धन कार्यक्रम: सिलीचोड गाउँपालिकाको मुख्य आर्थिक श्रोतको रुपमा कृषि क्षेत्रलाई लिईन्छ कृषि क्षेत्रको बिकास बिना समृद्ध सिलीचोडको परिकल्पना गर्न असंभल । तसर्थ उक्त क्षेत्रमा उत्पादन भई आय आर्जन गर्न कृषकहरुको आर्थिक स्तर बृद्धि गर्न सकिने तथा आयत प्रतिस्थापन गर्न सकिने प्याज, लसुन, अदुवा जस्ता मसला बाली खेत प्रबर्धन तथा प्रोत्साहन गरिनेछ । उच्च मुल्यमा निर्यात सहज हुने कफी खेती प्रबर्धन तथा बिस्तार गरिनेछ । खाद्य सुरक्षा प्रदान गर्नका लागि रैथाने बाली प्रबर्धन, उन्नत खेती बिकासमा आवश्यक बीउ, औजार, टनेल अनुदान, बाली संरक्षणका लागि निःशुल्क औषधी वितरण तथा कृषि प्रसारमा आवश्यक कृषक सचेतना अभिवृद्धिका लागि तालिम कृषकहरुलाई खेतबारीमा प्राबिधिक सेवा लगायतको सेवा प्रदानका लागि रकम रु. ४४ लाख ४० हजार रुपैया बिनियोन गरेको छु ।

ख. पशु बिकास तथा प्रबर्धन कार्यक्रम: सिलीचोड गाउँपालिका पशु पालनका लागि उपयुक्त क्षेत्र भएको हुदाँ गाउँपालिका मासुमा आत्म निर्भर भई मासु निर्यातका लागि मासु प्रबर्धनात्मक कार्यक्रम गरिने छ । जसका लागि निर्यात प्रबर्धनमा टेवा पुर्याउन खालका बाख्रा पालनमा आवश्यक फर्म बिकास गरिनेछ । जसका लागि कृषकहरु संग साझेदारीमा आधुनिक खोर निर्माणमा अनुदान सहयोग प्रदान गरिनेछ । पशुपंछीको रोग रोकथामका लागि आवश्यक खोप ब्यवस्थापन गरिनेछ । मानव स्वास्थ्यमा गम्भीर रुपमा असर गर्ने रेबिज रोग बिरुद्ध घरपालुवा कुकुर, बिरालोहरुलाई निःशुल्क खोप प्रदान गरिने छ । पशु स्वास्थ्य उपचारमा आवश्यक

Signature

Bhawan

औषधी तथा प्राविधिक सेवा समेत निशुल्क प्रदान गरिनेछ । जसका लागि रकम रु. ३३ लाख ३५ हजार रुपैया मात्र विनियोजन गरेको छ ।

शिक्षा तथा मानव संसाधन विकास: मानव संसाधन विकासका लागि शिक्षामा लगानी अपरिहार्य छ । तसर्थ सिलीचोड गाउँपालिकाले शैक्षिक क्षेत्रमा बिगत देखि प्रशस्त मात्रामा लगानी गरिरहेको छ । स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण, दिर्घकालिन शैक्षिक योजना निर्माण गरि योजनागत रुपमा शैक्षिक विकास, उत्कृष्ट प्रधान अध्यपक सम्मान, अंग्रेजी, गणित, बिज्ञान अध्यपन गर्ने शिक्षकहरुका लागि प्रोत्साहन, कक्षा ८ उत्तिर्ण तथा SEE मा उत्कृष्ट हुने बिद्यार्थीहरुलाई पुरस्कृत कार्यक्रम राखिनेछ । गाउँपालिका भित्रका उच्च प्राविधिक शिक्षामा जनशक्ति उत्पादनका लागि ईन्जिनिरिङ, चिकित्सक, सुचना प्रबिधी, कृषि बिषयमा अध्यपन गर्ने चाहने बिद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृत्ती वितरण कार्यक्रम शैक्षिक गुणस्तर बृद्धिका लागि पालिका मार्फत प्रदान गरिएका शैक्षिक अनुदान लगायत कार्यक्रमका लागि रु. २ करोड २० हजार १ सय रुपैया विनियोजन गरेको छ ।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या: विपन्न नागरिक जटिल तथा दिर्घ रोगीहरुका लागि आर्थिक सहयोग वितरण, गर्भवति आमाहरुलाई निशुल्क क्यालिसियम चक्की खरिद तथा दुवानी, सुत्केरी आमाहरुको लागि सुत्केरी प्रतिकालयमा खाना बस्न व्यवस्थापन खर्च आधारभूत सेवाका लागि निःशुल्क आकस्मिक औषधी खरिद तथा दुवानी, एम्बुलेन्स सञ्चालन अनुदान तथा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइमा कार्यरत कर्मचारीको तलव भत्ताको लागि रकम रु. १ करोड ८७ लाख ३ सय ८१ रुपैया विनियोजन गरेको छ ।

भौतिक पूर्वाधार विकास: सिलीचोड गाउँपालिकाले भौतिक पूर्वाधार विकासकामा बिगत आ.व. देखि बजेटको अधिक अंश विनियोजन गरिदै आएको छ । बिगत आ.व. हरूबाट सञ्चालनमा आएका पालिकाका गौरवका योजनाहरु मध्ये सिसुवाखोल मोटेरेवल पुल, सङ्खुवादोभान बेलीब्रिज, माड्तेवा स्वास्थ्य चौकी, सिलीचोड समाज विकास केन्द्रको भवन निर्माण योजना, दिबुङ सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ, दाङ्खिला सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ निर्माण योजनाहरु चालु आ.व. २०८१/०८२ मा सम्पन्न हुन्छन् भने सम्पन्न हुन नसकेका केही योजनाहरुको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिको छ । ठुला तथा पालिकाको गौरवका योजनाहरु धेरै सम्पन्न भई सकेको हुदाँ आगामी आ.व. ०८२/०८३ मा ताम्कु स्थित ५ शैयाको अस्पताल, सिलीचोड १ र जोड्ने बखल्टुम बेलीब्रिज, वडा नं. ५ याफुको वडा कार्यालय जस्ता ठुला आयोजना, आ.व. ०८२/०८३ मा प्रारम्भ गरिनेछ । वडा तथा टोलमा अति आवश्यक सन्चालन नगर्न नहुने साना योजनाहरु समेत सञ्चालन गरि अत्यवश्यक सेवा प्रदान गरिनेछ । टोलमा आवागमन सहजताको लागि नयाँ सडक ट्रयाक ओपन, सडक स्तर उन्नती गरि आवागमनमा सहजता प्रदान गरिनेछ जसका लागि रु. १० करोड ८९ लाख १६ हजार ३ सय २७ रुपैया विनियोजन गरेको छ ।

बैकल्पिक चिकित्सा तथा आयुर्वेद: आयुर्वेद तथा बैकल्पिक चिकित्साको प्रोत्साहनका लागि स्थानीय जडीबुटी पहिचा संरक्षण तथा संरक्षण सम्बन्धी घुम्टि शिबिर, स्तनपाई आमा तथा जेष्ठनागरिकहरुका लागि निःशुल्क औषधी खरिद, बृहत यो शिबिर सञ्चालन गरि आयुर्वेद शिक्षाको चेतना अभिवृद्धि गरिनेछ, जसका लागि रु. ५ लाख रुपैया विनियोजन गरेको छ ।

वन, वातावरण तथा बिपद ब्यस्थापन: सिलीचोड गाउँपालिका बिपदबाट अत्यन्तै प्रभावित क्षेत्रको रुपमा रहेको छ । मनसु जन्म विपद, आगालागि जन्म बिपद, चट्याङ जन्म बिपद, जंगली जनावरबाट प्रभावित जस्ता बिपद जन्म बिपदबाट क्षती भएक भौतिक पूर्वाधार पुनर्निर्माण, विपद राहत अनुदान, बिपद उद्धार सामाग्री खरिद तथा वन तथा वातावरण प्रबर्धनका लागि रकम रु. २३ लाख रुपैया विनियोजन गरेको छ ।

अपांगता रोकथाम तथा पुनःस्थापना कार्यक्रम: अपांगता रोकथाम तथा पुनर्स्थापनाका लागि अपांगता भएका बिद्यार्थीहरुलाई शैक्षिक सामाग्री खरिद तथा वितरण, अन्तराष्ट्रिय अपांगता दिवस, सहयोगी सामाग्री खरिद तथा वितरण, अपांगता परिचयपत्र छपा मेशिन खरिद, स्वास्थ्य संस्थामा गर्भवती महिलाहरुको दर्ता अध्यवधिकका लागि लाम्ने सुचना संचार खर्च लगायत खर्चका लागि रकम रु. ९ लाख ७ हजार रुपैया विनियोजन गरेको छ ।

Bhawan

Chandani

सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास: सार्वजनिक सेवा मार्फत जनता सामु पुर्याउनु पर्ने सेवा सरल चुस्त, दुरुस्त जनमुखी, पारदर्शी तथा जवाफ देहिता बनाउनको लागि आवश्यक ईन्टरनेट ब्यवस्था तथा महशुल, सफ्टवेयर परामर्श निर्माण तथा शुल्क तथा नविकरण, SSI लाईसेन्स नविकरण सुचना तथा प्रणाली खर्च, मसलन्द तथा कार्यालय संचालन खर्च, ब्याहुलोड मर्मतको लागि मोबिल लगायत सन्चालन खर्च कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधीहरुको तलव भत्ता कार्यालय सञ्चालनको लागि आवश्यक रकम रु. ६ करोड ९९ लाख ३६ हजार रुपैया बिनियोजन गरेको छु।

लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण: समता मुलक, समावेशी, सहभागीतात्मक रुपमा पालिकालाई अगाडी वढाउनका लागि लैंगिक सामाजिक समावेशीकरणको सिद्धान्तलाई अंगिकार गरि योजना तथा कार्यक्रम राखी कार्यन्वय गरिनेछ। जसका लागि लैंगिक हिंसाबिरुद्धको १६ दिने अभियान, बाल विवाह न्युनिकरण सम्बन्धी समुदाय सचेतना कार्यक्रम, मानव स्वास्थ्यमा अति आवश्यक आयोडिन आपूर्तीका लागि निःशुल्क नुन वितरण, दलित महिला लक्षित उच्च शिक्षा तथा प्राविधिक शिक्षा सहयोग कार्यक्रम, नयाँ कानून निर्माण तथा मौजुदा कानून संशोधनका लागि परामर्श खरिद, झो.पु. संरक्षक सेवा सुबिधा उपभोक्ता समिति, टोल संयोजक वडा योजना संचालन तथा फरफारक सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम, सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरु संग साझेदारी कोष, अन्तराष्ट्रिय श्रमिक नारी दिवस जस्ता कार्यक्रम सञ्चालनका लागि रु.१ करोड ४० लाख ५ हजार रुपैया बिनियोजन गरेको छु।

युवा तथा खेलकुद विकास: स्वास्थ्यको लागि खेलकुद राष्ट्रको लागि खेलकुद भन्ने नारालाई सार्थक बनाई युवाहरुलाई खेलकुदको माध्यमबाट शारीरिक, मानसिक तथा संबेगात्मक बिकास गर्न अपरिहार्य मानिन्छ। खेलकुद बिकासको लागि भौतिक पुर्वाधार निर्माण अन्तर्गत पालिका स्तरीय वहु आयमिक ब्यडमिन्टन कवडहल, प्रदेश सरकार संगको साझेदारीमा बेन्छोड खेल मैदान स्तर उन्नती योजना सञ्चालन गरिनेछ। पालिका स्तरीय वहुआयमिक ब्यडमिन्टन कवडहल, प्रदेश सरकार संगको साझेदारीमा बेन्छोड खेल मैदान स्तर उन्नती योजनाहरु भौतिक पुर्वाधार बिकास तर्फ बिनियोजन गरिएको छ भने खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालनका लागि रु.१८ लाख बिनियोजन गरेको छु।

धन्यवाद

देविता राई

उपाध्यक्ष

सिलीचोड गाउँपालिका-३, सङ्खुवासभा।

मिति: २०८२।०३।३१

Chandani